

POSTANOWIENIE

22 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

na posiedzeniu niejawnym 22 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa P.P.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę i ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 13 lipca 2022 r., VI ACa 767/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. obciąża kosztami postępowania kasacyjnego pozwaną,
pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

(K.G.)

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten

odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący Bank S.A. w W. powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, wskazując, że Sąd Apelacyjny błędnie przypisał powodowi status konsumenta, a tym samym nieprawidłowo uznał, że powód korzysta z ochrony wynikającej z dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz. Urz. UE L 95, s. 29, dalej – „dyrektywa 93/13”).

Przesłanka oczywistej zasadności skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) stawia skarżącemu szczególnie wysokie wymagania. Jak przyjmuje się w utrwalonej judykaturze Sądu Najwyższego, oznacza ona, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Oczywiste jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, odnosić się do konkretnych, powołanych przez skarżącego przepisów prawa i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Bliższa analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwalała uznać, aby skarga kasacyjna była – w przyjętym rozumieniu – oczywiście uzasadniona.

Sąd Apelacyjny, w ślad za Sądem Okręgowym, ustalił, że powód zawarł dwie umowy kredytu celem zakupu dwóch mieszkań; środki z tych umów zostały przeznaczone na zakup lokali mieszkalnych, służących zaspokojeniu własnych potrzeb mieszkaniowych powoda lub jego rodziny. W czasie zawierania umów

kredytu powód prowadził wprawdzie działalność gospodarczą, niemniej jednak nie była ona prowadzona w mieszkaniach nabytych za środki pochodzące z umów kredytu. W jednym z tych mieszkań powód zamieszkał, drugie pozostawało puste do 2013 r.; wynajęcie jednego z mieszkań nastąpiło po 12 latach od zawarcia wskazanych umów.

Zgodnie z art. 22¹ k.c. za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Z kolei w świetle art. 2 lit. b) dyrektywy 93/13 konsumentem jest każda osoba fizyczna, która w umowach objętych tą dyrektywą działa w celach niezwiązanych z handlem, przedsiębiorstwem lub zawodem. Posiadanie statusu konsumenta należy zatem ustalać na podstawie kryterium funkcjonalnego, sprowadzającego się do oceny, czy stosunek umowny wpisuje się w ramy działalności niezwiązanej z wykonywaniem zawodu (handlu, przedsiębiorstwa) (por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 8 czerwca 2023 r., C-570/21, ECLI:EU:C:2023:456).

Twierdzenie pozwanej, że powód nie działał przy zawieraniu umów kredytu, a przynajmniej jednej z nich, jako konsument, ponieważ „nie jest możliwe zamieszkiwanie w dwóch nieruchomościach jednocześnie”, nie stwarzało w tym kontekście podstaw do przyjęcia, że stanowisko Sądów *meriti* jest błędne, a tym bardziej, by było ono wadliwe w stopniu elementarnym i widocznym *prima vista*, czego wymaga przyczyna kasacyjna określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przeciwnie – jest jasne, że fakt, iż osoba fizyczna kupuje lokal, w którym nie zamieszkuje, nie odbiera jej *per se* statusu konsumenta w znaczeniu przyjętym w art. 22¹ k.c. Abstrahując od okoliczności tej sprawy, Sąd Apelacyjny trafnie zauważył, że zakup lokalu mieszkalnego w celu lokowania środków finansowych nie oznacza, że chodzi o działalność zawodową lub gospodarczą w rozumieniu art. 22¹ k.c. i art. 2 lit. b) dyrektywy 93/13 (por. odpowiednio wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2019 r., I CSK 587/17, OSNC 2020, nr 3, poz. 33).

Ubocznie należało zauważyć, że we wniosku pominięto, iż Sąd Apelacyjny uznał sporne umowy kredytu w pierwszej kolejności za nieważne na podstawie art. 58 § 1 w związku z art. 69 ust. 2 pr. bank., a zatem na podstawie przepisów mających zastosowanie bez względu na konsumencki status strony umowy. Nie

wnikając w prawidłowość tego stanowiska, nawet zatem założenie, że ocena konsumenckiego statusu powoda mogłaby być błędna, nie było *in casu* wystarczające do wykazania, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 98 § 1-1¹, art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[SOP]

[ms]